

Výživné a úroky z prodlení s placením výživného

Vážené čtenářky, Vážení čtenáři,

v občanském zákoníku nalezneme mnoho druhů výživného s různými úrovněmi jejich výše. Jedná se o výživné:

- mezi předky a potomky
- mezi členy rodiny
- mezi manželi
- mezi rozvedenými manželi
- pozůstalé manželky nebo těhotné vdovy z pozůstalosti
- neprovdané matky

Zákonem předvídaná životní úroveň vymezující odpovídající výživné může být charakterizována jako:

- stejná životní úroveň (děti vůči rodičům, manželé navzájem)
- slušná výživa (rodiče vůči dětem)
- přiměřený rozsah (rozvedení manželé, neprovdaná matka)
- nutná výživa (zaopatření z pozůstalosti)

Nejčastěji se v praxi setkáváme s výživným pro nezletilé děti, které vychází z ust. § 910 občanského zákoníku o vzájemné vyživovací povinnosti předků a potomků.

V takovém případě lze v případě dluhu na výživném žádat také úroky z prodlení z dlužného výživného. Tato možnost platí od 28. 2. 2017 podle novely č. 460/2016 Sb.

Aktuálně bylo novelou č. 296/2017 Sb. s účinností k 30. 9. 2017 zdůrazněno, že o úroku z prodlení v rámci výživného soud rozhodne jen na návrh. Jednoduše lze tedy říci, že je nutno v soudním sporu o výživné pro nezletilé děti navrhnout také přiznání úroku z prodlení. Shodně lze navrhnout přiznání těchto úroků také do budoucna.

Otázkou pak zůstává, v jaké výši lze úroky z dlužného výživného přiznat.

Odpověď nám podává nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Nejprve se na něj podíváme teoreticky. Vycházíme z nařízení, které jej stanoví v závislosti na výši tzv. „*repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů.*“

Pro zjištění aktuální výše zákonného úroku z prodlení tedy musíme zjistit repo sazbu a přičíst osm bodů. Tuto problematiku zmiňují zejména proto, že právě zmiňovaná repo sazba se od 2. 11. 2012 neměnila a byla na hodnotě 0,05 %.

Aktuálně se v roce 2017 po dlouhé době repo sazba změnila, a to hned dvakrát. Ke dni 4. 8. 2017 bankovní rada České národní banky zvýšila sazbu na 0,25 % a k 3. 11. 2017 aktuálně znovu zvýšila sazbu na 0,5 %.

Prakticky lze tedy nyní žádat a vymáhat úroky z prodlení ve výši 8,5 % (repo sazba zvýšená o osm procentních bodů).

Dopady této změny sazeb mohou být různě pozitivní či negativní (úvěry, ceny nemovitostí a obdobně). Avšak zejména u výživného z pohledu získání financí pro nezletilé děti je takové zvýšení sazeb dle mého názoru posun pozitivní. Sankce za dlužné výživné v podobě úroku se zvětšila a celý takový úrok připadá dítěti.

Získání výživného pro děti je mnohdy náročným úkolem, neboť druhý z rodičů často nechce či nemůže ze svých příjmů výživné ani úroky zaplatit.

Je třeba si však uvědomit, že výživné představuje finanční prostředky pro děti a nemělo by se stávat, že druhý z rodičů tomu prvnímu rodiči výživné „odpustí“. Takto s nárokem na splátku výživného nelze nakládat, neboť to jistě není v zájmu dítěte a v souladu s řádným výkonem rodičovské odpovědnosti. Byť se tedy nemusí jednat o snadný krok a jednoduchý proces, tak výživné pro dítě by mělo být řádně nárokováno vůči povinnému rodiči či jiné osobě, a to mnohdy i soudně.

Dostaneme-li se do fáze, že ani rozhodnutí soudu o výživném a úroku z prodlení není dostačující a povinný rodič výživné neplatí, pak je obvykle na místě exekuční řízení.

Zde je v zákoně pro výživné stanoven speciální způsob provedení exekuce, a to pozastavením řídičského oprávnění. I v tomto máme aktuálně novelu č. 298/2017 Sb. k datu 4. 10. 2017, která rozšířila možnost pozastavit řídičské oprávnění dříve pouze z případů nezletilých dětí nyní také na případy výživného pro zletilé dítě do 26 let věku, které se soustavně připravuje studiem na své budoucí povolání. I takto lze tedy přimět povinného rodiče k platbám výživného.

Výživné je podstatným institutem pro děti a pro mnoho rodin s dětmi, proto zejména s blížícím se koncem kalendářního roku a časem dárků pro děti věřím, že tento článek přispěl ke zlepšení povědomí o zákonných možnostech s výživným souvisejících.

Mgr. Petr Sopuch, advokát

Phone: 721 738 774
Mail: advokat@aksopuch.cz
Kontakt: Běhounská 20, Brno

ADVOKÁT